

besede: »Ako brat Švaba k vsemu pritrdi, kakor hoče Oger, tedaj bo pogodba, če pa ne, tedaj bode vsega konec.«

No tako popustljivi, kakor takrat, pač ne smemo biti. Ni težko najti velikanskih dobičkov, katere Ogerska od sedanje pogodbe ima in je imela. Ogerska ima največji upliv na osodo našega cesarstva, toda glavni del k temu potrebnih bremen pa nam naklada. Ogerska ima vse prednosti evropske kulturne države, stroške za to moramo v prvi vrsti mi plačevati. Že prva pogodba je bila nam neugodna, krivična in prisiljena. Mi plačujemo od tistih dob za skupne potrebe 70 odstotkov, Ogrri pa samo 30 odstotkov. Mi smo torej, kakor znano, morali plačati več za 2500 milijonov goldinarjev, torej več, kakor je znašala vojna odškodnina, katero je Francoska morala plačati Nemčiji.

Pa še slabše se nam je zgodilo pri splošnem državnem dolgu. Obresti so takrat znašale 130 milijonov gold.; nam se je bilo odkazalo 100 milijonov in Ogrom pa le 30 milijonov. Od tistih dob so se plačila za vojaštvo podvojila in stroški skupne vlade pa gotovo potrojili, in mi še vedno, kakor prej, plačujemo 70 odstotkov in Ogrri pa 30 odstotkov. Na tak način ni čudo, ako si Ogerska gospodarstveno opomore in mi pa vedno bolj obnemagamo.

Prebivalstvo Ogerske se je od 16 milijonov zvišalo na 18 milijonov in državni dohodki od 112 na 500 milijonov. Vendar plačamo mi prihodnje leto skupnih stroškov 116 milijonov in Ogrri le 28 milijonov. Ako bi plačevali po številu prebivalstva, tedaj bi Ogerska najmanj 61 milijonov plačala in mi 82 milijonov. Ker pa se to ne zgodi, tedaj mi Ogrom na leto 33 milijonov 720 tisoč gld. podarimo ali »šenkamo«. Toliko namreč plačamo preveč! To znaša z obrestmi vred v 10 letih velikansko darilo 429 milijonov. Zato pa Ogrri lahko železnice zidajo, kmetijstvo podpirejo in državne obrti utonavljajo, da nam vse povsod delajo najhujšo konkurenco.

Gospóda moja! Motili bi se, ako bi zboljšanje pogodbe iskali morda samo v doplačilu. Recimo, ako bi se dogovorili zaradi plačila: mi 60, oni 40, tedaj bi se nam olajšalo samo za 17 milijonov. Glavni uzrok, zakaj da naše gospodarstvo skodo trpi vsled ogerske pogodbe, je pa carinska in trgovinska zveza. To mora naša vlada odpovedati, in sicer pravočasno, da je Ogerska potem primorana, pogajati se z nami drugače in pravičneje. Zdaj smo v gospodarskem oziru vedno kakor zvezani in oslabei. Opozarjam vsled tega samo na italijansko vinsko carinsko klávzulo. Mi si tukaj ne moremo pomagati; Ogrri so hoteli imeti italijansko vinsko carinstvo klávzulo. Čudno, dolgo se ni vedelo, zakaj. Naj namreč pokrije pomanjkljaj pri ogerskem vinogradarstvu, katerega je povzročila trtna uš. Ne da bi vino pri nas kupili, gredo Ogrri na Italijansko in delajo škodo našemu vinotrštvu.

Pri tem moramo mi veliko trpeti. Ogerski železniški tarifi, refakcije, promet z moko oškodujejo neprenehoma naše cene. Na Stajarskem smo n. pr. imeli letos lepo trgatve, pa kupcev ni; pridelali smo dosti žita, pa živa duša ga ne kupi. Naši slovenski kmetje so iznajdljivi in delavni in so začeli svinje rediti. Zdaj imajo veliko rejenih svinj. Toda od meseca novembra sem ni nobenega kupca. Pri takih okoliščinah smo slovenski poslanci primorani, poudarjati gospodarsko stran pogodbe, in nam je ljubše, da ne pride do nikake pogodbe, kakoršna je zdaj. Seveda pa je tudi res, da je nam jugoslovanskim poslancem ogerska pogodba zoperna tudi v narodnem oziru.

Toda zelo tlačeni ogerski narodi so razen Hrvatov letos priredili narodnostni shod v Budapešti in ondi slovesno izjavili, da so za samostojnost ogerske države. To izjavo moramo seveda v čislih imeti, kar pa nas

ne bode zadrževalo, da svareč svoj glas povzdignemo in pokažemo na mogoče slabe nasledke, katere utegne imeti ta nesrečni narodnostni prepri na Ogerskem končno za vse cesarstvo. (II. del pride).

Cerkvene zadeve.

Misijon pri Sv. Lovrencu v Puščavi.

»Srečni in zlati čas svet'ga misijona,
Ó da smo včakali tudi ga mi!«

Tako kličemo s slavnim Slomšekom tudi mi prebivalci lovrenške fare, ki smo doživeli to srečo, da se je tudi v naši veliki in starodavni župniji obhajal sv. misijon. Vodili so ga štirje čč. gg. lazaristi: Javšovec, Macur, Kitak in Glančnik od Sv. Jožefa pri Celju. Ne le domači farani, ampak tudi iz sosednjih far so se ga udeleževali v prav obilnem številu. Vsak dan so bile tri pridige, pri katerih je bila cerkev napolnjena pobožnih poslušalcev. Za nemške tržane pa so še posebej bile tri nemške pridige.

Črez vse slovesen in ganljiv je bil sklep sv. misijona na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device. Najpoprej je bil križev pot, nato blagoslovitev misijonskega križa, potem velikanska procesija, pri kateri so nesli štirje krepki fantje misijonski križ, in nazadnje sklepna pridiga s papeževim blagoslovom. Z zahvalno pesmijo Te Deum in z blagoslovom s presv. Rešnjim Telesom se je sklenila prelepa svečanost. Vernega ljudstva je bilo toliko, da je bila prostorna cerkev do zadnjega kotička tako natlačena, kakor še menda nikoli.

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo čč. gg. misijonarjem za njihov trud, ki so ga z nami imeli; večni Bog naj jim bo plačnik! Pristréna hvala pa tudi našemu skrbnemu dušnemu pastirju, č. g. župniku, da so nam pripravili toliko duhovno veselje! Tudi vsem drugim čč. gg. duhovnikom, ki so pomagali spovedovati, naj Bog tisočkrat vse povrne, nam pa dodeli moč, da ostanemo stanovitni v storjenih dobrih sklepih in zvesto ohranimo sad sv. misijona!

Lovrenčan.

Stoletnica župnijske cerkve v Pišecah.

Naš častivredni gospod župnik, Jožef pl. Pohl, so nam oskrbeli povodom stoletnice obstanka naše sedanje župnijske cerkve ponovljenje sv. misijona ali duhovne vaje, katere so trajale od dne 15. do 25. listopada t. l., in so jih vodili čč. gospodje lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju. Do srca segajoče pridige so privabile mnogo ljudstva tudi iz sosednjih župnij tako, da je sicer prostorna cerkev bila vedno polna. Pri spovednicah je bila ves čas silna gneča, in je torej zelo veliko ljudij sprejelo sv. zakramente. Za trudapolno delovanje gledé zveličanja naših duš smo Pišečani dolžni gospodu župniku, čč. gospodom misijonarjem in njih pomočnikom posebne zahvale, torej rečem: »Bog plati vsem stotero!« — Na prizadevanje č. gospoda župnika stavi se zdaj za stalni spomin stoletnice novi oltar kraljice sv. Rožnega venca, kateri bode kmalu dodelan, in se veselimo časa, kadar bode blagoslovljen.

Pišečan.

Gospodarske stvari.

O vrbovem šibju za pletenje.

Kolikor mi je znano, se vrbovo šibje po naših krajih še celo malo za prodajo prideluje. Še za gospodarstvo nam ga vedno manjka. Žal, da je tudi pre-